

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/169/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114212049
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8114212049.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, W., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, o ochranu spotrebiteľa, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 16C/171/2014-93 zo dňa 25.04.2016 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o určenie zmlvnej podmienky vo VPPÚ v bode 11 v znení: "Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok" je pre neprijateľnosť neplatná, výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia a výroku o trovách konania.

Zrušuje rozsudok vo výroku o určenie zmlvnej podmienky vo VPPÚ v bode 11 v znení: " Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok" je pre neprijateľnosť neplatná a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 376 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalším výrokom určil, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. v bode 11 v znení: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie uzatvorenej zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tou spojenou je pre svoju neprijateľnosť neplatná.“ Ďalším výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v prospech jej právneho zástupcu Q. J. M. vo výške 561,63 eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa po úprave domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 376 eur, určenia neprijateľnosti zmlvnej podmienky a zaplatenia finančného zadosťučinenia vo výške 576 eur.

3. Žalovaný namietal, aby v prejednávanej veci išlo o spotrebiteľský úver, lebo Zmluva o úvere bola uzavretá v súvislosti s výkonom zamestnania žalobkyne.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 1 ods. 2, §2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, § 52 ods. 4, § 53 ods. 1, 5, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s poukazom na judikatúru Krajských súdov SR zistil, že dňa 02.12.2011 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom uzavretá zmluva o úvere. Veriteľ dlžníkovi poskytol sumu 600 € a dlžník mal vrátiť túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 576 €. Finančné prostriedky boli dlžníkovi poskytnuté na výkon zamestnania. Podľa bodu 11. vety druhej Všeobecných podmienok poskytnutia úveru - Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaný podaním zo dňa 11.09.2014 súdu oznámil, že žalobkyňa na predmetnú zmluvu zaplatila sumu 976 €. Na pojednávaní konanom dňa 10.11.2014 žalobkyňa účel úveru potvrdila tým, že uviedla, že potrebovala peniaze a preto o účele úveru klamala.

5. Prvým záverom súdu prvej inštancie v prejednávanej veci bolo zistené, že zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania nebola zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. ale bola spotrebiteľskou zmluvou podľa Občianskeho zákonníka. Uvedený záver vyplýva aj zo súdnej praxe s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 14CoE/361/2010, ako aj sp. zn. 10CoE/85/2010 so záverom, že podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Aj keď sa nejedná o spotrebiteľský úver (keďže v zmluve o úvere zo dňa 27.01.2009 je uvedené, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon povolania) ide o spotrebiteľský vzťah, a to vzhľadom na zákonné kritériá obsiahnuté v § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, pretože lex generalis spotrebiteľa definuje odlišne od ust. § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere. Konštatoval, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku definuje pojem spotrebiteľa podstatne širšie oproti legálnej definícii tohto subjektu lex specialis, konkrétne ust. § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Nespotrebiteľom je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa tovaru či služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (zamestnanec pri výkone zamestnania z podstaty veci nemôže byť obchodníkom ani podnikateľom).

6. K neprijateľnej zmluvnej podmienke poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 11C/42/2012-46, ktorým bolo „určené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku“. Podľa § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka (ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Procesný súd prvej inštancie sa stotožnil s výkladom tohto ustanovenia podaného KS v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 14Co/321/2012, podľa ktorého „Ustanovením § 53a OZ sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedentný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú, alebo obdobnú zmluvnú podmienku.“ Ďalej poukázal na rozhodnutie KS v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/91/2011 - „Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ust. § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porov. čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná.“ V predmetnej veci bola použitá v Zmluve o úvere zo dňa 02.12.2011 zmluvná podmienka, ktorá už bola právoplatne určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal na ust. § 153 ods. 3, 4 O.s.p. s tým, že nekalosť možno skúmať vo vzťahu k cene/úhrade (a to aj k jej primeranosti)

za vedľajšie plnenie a bez obmedzenia vtedy, ak podmienky týkajúce sa ceny/úhrady nie sú vyjadrené zrozumiteľne.

7. Podľa rozsudku ESD zn. C - 26/13 - Článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, ako je tá, o ktorú ide vo veci samej, požiadavka, podľa ktorej zmluvná podmienka musí byť formulovaná jasne a zrozumiteľne, sa má chápať tak, že stanovuje nielen to, aby dotknutá podmienka bola pre spotrebiteľa gramaticky jasná a zrozumiteľná, ale aj to, aby zmluva jasne vysvetľovala konkrétne fungovanie mechanizmu zmeny cudzej meny, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami týkajúcimi sa poskytnutia úveru, aby bol tento spotrebiteľ schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú.

8. Súd prvej inštancie preto zdôraznil, že jedným z najdôležitejších faktorov pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je, či je zmluva transparentná. Transparentnosť zahŕňa to, či je napísaná jasným a zrozumiteľným jazykom, či je systematická, či je napísaná dostatočne veľkým a čitateľným písmom. Transparentnosť však neznamená iba jasnosť a zrozumiteľnosť, zahŕňa v sebe aj určitú povinnosť podnikateľa upozorniť na rôzne zmluvné dojednania. Zásada transparentnosti a poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka poplatkov. Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobníky poplatkov uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obmedzenie obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú alebo naopak ustanovenia, ktoré sú pre daný záväzkový vzťah podstatné a mali by byť spotrebiteľovi sprístupnené zreteľne bez nutnosti „pátrania“ vo VOP. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Podľa súdu prvej inštancie otázku základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, otázku sankcií za nesplnenie záväzkov spotrebiteľa ako aj otázku možného rozhodcovského konania treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej.

Najpodstatnejšou otázkou zmluvy o úvere je otázka odplaty. Spotrebiteľovi - dlžníkovi má byť prima facie (na prvý pohľad) zreteľne sprístupnené akú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov má zaplatiť a z čoho táto odplata pozostáva. Formulácia použitá žalovaným (naviac len vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru), že : „ Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou“, zásadám poctivosti a transparentnosti nezodpovedá. Takáto formulácia vyžaduje od spotrebiteľa určité matematické znalosti (výpočet $1/3 = 192$ eur a $2/3 = 384$ eur zo sumy 576 €), čo ako je uvedené vyššie, sťažuje pozíciu spotrebiteľa pri pochopení ekonomického charakteru zmluvnej odplaty. Naviac, poplatok predstavuje odplatu, ktorá má dodávateľovi refundovať náklady spojené s poskytnutím určitej služby. V prejednávanej veci má však poplatok výšku 64% poskytnutej sumy - 384 € (pričom jeho skutočná výška závisí od požičanej sumy) a teda tvorí prevažnú časť odplaty dodávateľa, ktorá predstavuje 96% ročne. Prostredníctvom poplatku, tak dodávateľ neuhrádza svoje oprávnené náklady (v konaní ničím nepreukázané) ale generuje podstatnú časť svojho zisku, čo súd prvej inštancie považoval za neprípustné. Primárnou odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov je predsa úrok a nahrádzanie nižšieho úroku (aj keď v prejednávanej veci nešlo ani o „nižší“ úrok) formou poplatku prezentovaného ako nevyhnutný náklad dodávateľa, nie je ničím iným ako klamaním spotrebiteľa a tvorbou neprimeraného zisku na jeho úkor. Z vyššie uvedených dôvodov tak 2/3 odplaty vo forme poplatku za vyhotovenie zmluvy a administratívou nemôžu obstať.

9. Ďalším záverom procesného súdu v prejednávanej veci je to, že zmluvná podmienka uvedená v bode 11. vete druhej VOP je neprijateľná (ako celok) a to aj nad rozsah, ktorého sa domáhala žalobkyňa.

10. K bezdôvodnému obohateniu žalovaného uviedol, že ak žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 600 € a táto vrátila sumu 976 €, predstavuje suma 376 € bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré je žalobkyni povinný vydať.

11. K primeranému finančnému zadosťučeniu poukázal na závery rozsudkov Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 9C/391/2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/3/2015 zo dňa 10.12.2015. Z ich záverov citoval:

„Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

V prejednávanej prípadnej však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov ale najmä ujmu spočívajúcu v strate obydli, čo nepochybne predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do sociálnej identity osoby, čo súd považuje za rozhodujúce aj pre výšku finančného zadosťučinenia, ktoré nemôže mať iba symbolický charakter.

Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Zároveň pri stanovení primeraného finančného zadosťučinenia musel súd prihliadnuť aj na výšku odškodňovania iných nemajetkových ujmy a aprobovaných právnym poriadkom SR, napr. pri poškodení zdravia, ochrane osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a podobne, kde obyčajne dochádza k ujmom pre človeka závažným a často neodčiniteľným.“

Súd prvej inštancie v prejednávanej veci skonštatoval, že je nesporným, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu zákona č. 250/2007 Z.z., ako aj Občianskeho zákonníka. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 ZOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie

sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu, ako je to v prejednávanej veci do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia prvoinštančný súd zohľadnil všetky okolnosti prejednávanej veci. Je zrejmé, že žalobkyňa vstupovala do zmluvného vzťahu tak, že za účelom získania úveru uviedla nepravdu o jeho účele. Táto okolnosť podľa súdu prvej inštancie znižuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré možno žalobkyni priznať a preto považoval v tejto veci za dostačujúce zadosťučinenie vo výške 100 €.

12. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu priznal v konaní úplne úspešnej žalobkyni. Trovy vypočítal podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pritom vychádzal z toho, že vo veci išlo o spojenie troch vecí, a to vecou s neurčitou hodnotou, vecou s hodnotou 270 eur a od 05.02.2015 s hodnotou 376 eur a veci s hodnotou 100 eur. Odmenu priznal za 5 úkonov právnej služby + paušál za jednotlivé roky spolu vo výške 362,85 eur. K odmene priznal aj cestovné motorovým vozidlom M. H., evidenčné číslo W. XXX A. za účasť na pojednávaníach, za spotrebované hmoty spolu vo výške 105,18 eur. Trovy spolu aj s DPH 93,60 eur zo sumy 468,03 eur, teda predstavujú sumu 561,63 eura.

13. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Podľa obsahu odvolania ho súd posúdil ako odvolanie podané okrem výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v prevyšujúcej časti. Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že na základe vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, všetko v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b), f), d) O.s.p. Vo vzťahu k zmluve o úvere namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, lebo odôvodnenie rozsudku musí byť presvedčivé a musí v ňom stručne, jasne a výstižne súd vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení riadil, ako vec právne posúdil. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu je treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Nedostatočným odôvodnením sa účastníkovi konania odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať v rámci využitia opravných prostriedkov. Súd prvej inštancie tiež zavádza do praxe formu rozhodnutia, ktorá sa má začať používať od júla 2016. V každej veci je potrebné individuálne hodnotenie, preto na hodnotenie iného súdu (napr. právny názor Krajského súdu v Trenčíne) poukázať, ale nie postaviť na ňom celé odôvodnenie. Žalovaný odmieta, aby Zmluva o úvere č. XXXXXXXXX bola zmluvou spotrebiteľskou. Preto zmluva o úvere sa riadi bez ohľadu na dohodu zmluvných strán Obchodným zákonníkom. Občiansky zákonník je preto vo vzťahu k Obchodnému zákonníku podporným právnym predpisom. Aplikáciu Občianskeho zákonníka je možné vylúčiť v prípade, ak Obchodný zákonník danú problematiku komplexne upravuje osobitným spôsobom, Obchodný zákonník vylúči aplikáciu Občianskeho zákonníka a ak dohoda zmluvných strán vylúči aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka. Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitúciu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom, ak ide o kogentné ustanovenie Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné, či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Poukázal na § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že ustanovenia Občianskeho zákonníka nie sú pre obchodné záväzkové vzťahy vylúčené. Obchodný zákonník tiež vyslovene spotrebiteľmi sa v niektorých ustanoveniach zaoberá. Žalovaný nie je povinný dokazovať, na čo v skutočnosti boli prostriedky použité, ale bolo preukázané, že prostriedky boli vzaté za účelom zamestnania. V zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania, alebo podnikania. Rovnako posudzoval zmluvu aj Krajský súd v Žiline vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6CoE/122/2011. Tiež poukázal na aktuálny záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Podľa Vrchného súdu v Prahe je u nebankových subjektov potrebné postupovať inak. V týchto prípadoch sú kedykoľvek poskytované pôžičky alebo úvery osobám, ktoré by pôžičku či úver od banky nedostali pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Preto je logické, že s

ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito nebankovými veriteľmi tiež vyššie ako obvyklé bankové úroky. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období (Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe. sp. zn. 12 Cmo 95/2005 publikované v Švestka. J., Spáčil. J., Škárová. M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník I. § 1 až 459. Komentár. 2. vydám'. Praha : C. H. Beck, 2009. s. 67-68; pričom treba zdôrazniť, že ide o najuznávanejší komentár v ČR, ktorého autormi sú sudcovia NS ČR). Ak žalobca namietal výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, má dôkazné bremeno na preukázanie, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu výrazne vybočujúcu z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financie z vlastných zdrojov. Pritom slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Podľa žalovaného poplatok za poskytnutie úveru nie je neprímerane vysoký vzhľadom na to, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania oproti bankám je vyššie. Dlužníčka už pri samotnom podpise zmluvy si musela byť vedomá príslušného poplatku. V čase uzavretia zmluvy dlžníčka tento poplatok vyhovoval, keďže voči jeho výške nenamietala, zmluvu o úvere uzatvorila a peňažné prostriedky prevzala. Bolo teda na jej dobrovoľnom rozhodnutí, či na dané podmienky pristúpi alebo nie. Príslušný poplatok predstavuje 1/3 úrok a 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou. Výška poplatku je teda dostatočne jasne uvedená, výrazne napísaná, a to hneď pri sume poskytnutého úveru, teda dlžníčka musela vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a v okamihu podpisovania zmluvy o úvere mala vedomosť o cene úveru. Aj dôvodová správa zákona o spotrebiteľských úveroch počíta s existenciou jedenpercentného poplatku za spracovanie zmluvy. Úrok a poplatok za spracovanie zmluvy označuje za odplatu za poskytnutie úveru. Môže teda ísť o cenu plnenia, ktorá nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle Občianskeho zákonníka. Navyše žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., kedy ju zaťažuje dôkazné bremeno preukázania naliehavého právneho záujmu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 20.08.2015 sp. zn. 13C/424/2014, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu.

14. Odvolateľka v ďalšom uviedla, že aj keď § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa úspešnému účastníkovi priznáva právo na primerané finančné zadostučinenie, je treba ho vykladať reštriktívne. Je treba prihliadať pri priznaní finančného zadostučinenia nielen na úspešnosť účastníka, ale aj iné okolnosti konkrétneho prípadu. Nie je vylúčené ani odmietnutie požadovaného finančného zadostučinenia. Pritom cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklarácia porušenia. Je otázne, či je právne prípustné priznať právnu ochranu tomu, kto sám právo porušuje. Žalobca od začiatku neplatil splátky podľa zmluvy o úvere. Žalobca navyše nijakým spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadostučinenie. Finančné zadostučinenie preto žalobcovi neprislúcha, lebo neexistuje žiadny relevantný dôvod na jeho priznanie. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia žalobcovi nevznikla. Je požadované duplicitné peňažné plnenie zo strany žalobcu, a to jednak vydať údajné bezdôvodné obohatenie a na druhej strane zároveň aj finančné zadostučinenie. Takýto súhrn finančných nárokov, ktoré žalovaný neuznáva považuje za šikanózne. Navrhol preto rozsudok zmeniť tak, že súd nároky v plnom rozsahu zamietá, eventuálne zruší rozsudok v napadnutých častiach a vráti prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

15. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadřila.

16. Odvolací súd pre zrozumiteľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu najskôr musí konštatovať, že pokiaľ súd prvej inštancie (okresný súd) správne rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení zmien a doplnkov účinného do 30.06.2016), tak odvolací súd musel postupovať a vec posudzovať už podľa nového civilného procesného kódexu, a to zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), ktorý nadobudol účinnosť dňom 01.07.2016, pričom aplikoval ust. § 470 ods. 1, 2 C.s.p. s tým, že účinky procesných úkonov zrealizovaných pred súdom prvej inštancie (okresným súdom) do 01.07.2016 ostali zachované.

17. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 04.04.2017 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, čo do priznaného bezdôvodného obohatenia, určenia neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky vo VPPÚ v bode 11 v rozsahu 2/3 poplatku a povinnosti zaplata finančného zadosťučinenia vo výške 100 eur a poukazuje na jeho závery v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza nasledovné.

19. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1 až 4 O.s.p.).

20. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné podmienky sa nepovažujú také, ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 1, 2, 3 a 5 OZ).

21. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách (§ 52 až § 54 OZ).

22. Zákonodarca v Občianskom zákonníku ukladá povinnosť predajcovi, resp. poskytovateľovi služby tak, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľné podmienky) ustanoviac, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, pričom zákonodarca za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považuje také, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Jednoznačne v prejednávanej veci je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že zmluvná podmienka týkajúca sa odplaty uvedená iba vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 11 nemôže byť platne dohodnutou podmienkou o výške odplaty, a to čo sa týka 2/3 zahŕňajúcich náklady na vypracovanie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou. Aj odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k vysloveniu neplatnosti uvedenej zmluvnej podmienky v uvedenom rozsahu.

23. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného správneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 1, 2 OZ).

24. Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu (§ 456 OZ).

25. Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 OZ).

26. Súd prvej inštancie správne posúdil aj vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného z dôvodu, že po vyslovení neplatnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa odplaty za poskytnutý úver, žalovaný má nárok iba na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 600 eur. Keďže žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 976 eur, rozdiel medzi poskytnutým úverom a vrátenou sumou predstavuje sumu 376 eur, čo tvorí bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí žalobkyňa vydať. Aj v tomto smere je rozhodnutie súdu prvej inštancie správne.

27. K otázke primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. podľa ktorého, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitným predpisom je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (v znení účinnom do 09.06.2013). V znení účinnom od 10.06.2013 spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobkyňa, keďže bola úspešná pri uplatňovaní porušeného práva a jej

ochrany ako spotrebiteľky má právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto primerané finančné zadostučinenie súd prvej inštancie aj správne ustálil výškou 100 eur napriek tomu, že bola uplatnená ujma v rozsahu 576 eur, t.j. vo výške rovnajúcej sa sume, o ktorú bola navýšená úverová zaťaženosť žalobkyne. Súd prvej inštancie keďže posúdil, že žalobkyňa pri získaní úveru uviedla nepravdu o jeho účele, preto rozhodol, že dostačujúcim finančným zadostučinením je suma 100 eur. Je nutné skonštatovať, že výšku finančného zadostučinenia určuje súd podľa vlastnej úvahy, čo však neznamená žiadnu svojvôľu súdu. V prejednávanej príhode je aj podľa odvolacieho súdu výška finančného zadostučinenia 100 eur primeraná a dôvodná pre daný prípad.

28. K odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie svoj rozsudok odôvodnil samostatne vo vzťahu ku každému uplatnenému nároku, pričom sa oprel aj o judikatúru, na ktorú poukázal. Nie je možné preto súhlasiť s odvolateľom, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený a že bol formulovaný len podľa procesného kódexu účinného od 01.07.2016. Rovnako nie je možné súhlasiť s tým, aby nebolo možné žalobkyni poskytnúť ochranu ako spotrebiteľky v zmysle Občianskeho zákonníka a aby bola potreba aplikovať iba Obchodný zákonník. V prípade duálnej právnej úpravy obsiahnutej tak v Občianskom zákonníku, ako aj v Obchodnom zákonníku je tiež nutné v dôsledku ochrany spotrebiteľa aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejšie ako normy obchodného práva. K ďalšej odvolacej námietke týkajúcej sa preukázania naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že pri určení neplatnosti zmluvnej podmienky sa nevyžaduje aplikácia ust. § 80 písm. c) O.s.p. Uvedené vyplýva aj z ust. § 153 O.s.p. platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, podľa ktorého súd môže v rozsudku sám aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná. Rovnako nie je možné súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že žalobkyni bol priznaný duplicitný nárok. Bezodôvodné obohatenie bolo priznané žalobkyni z dôvodu ust. § 451 ods. 1 a nasl. OZ a finančné zadostučinenie bolo priznané z dôvodu podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. Nešlo teda o duplicitný nárok z toho istého právneho titulu.

29. Nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka týkajúca sa dôkazného bremena na preukázanie účelu úveru. K uvedenému odvolací súd poukazuje na rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8 Sžo/45/2014, podľa ktorého dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka zaťažuje toho, kto to tvrdí. Bezpečným preukázaním nemôže byť len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (o poskytnutí úveru) na výkon povolania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie prijímateľa úveru a akú konkrétnu súvislosť má uzavretie príslušnej zmluvy s týmito povolaniami či predmetom činnosti.

Začiarknutím políčka v zmluve, ktoré má svedčiť o poskytnutí úveru na výkon povolania, bez reálneho stotožnenia povolania spotrebiteľa a zistenia, akú konkrétnu súvislosť s takýmto povolaním či predmetom činnosti spotrebiteľa má uzavretie zmluvy, treba vyhodnotiť tiež, že žalobca nedodrжал úroveň osobitnej starostlivosti zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi, či všeobecnej zásady dobrej viery uplatňovanej v oblasti jeho činnosti a zároveň podstatne porušil zákaz nekalých obchodných praktík.

30. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie okrem výroku o určení neplatnosti zmluvnej podmienky v bode 11 čo do 1/3 poplatku predstavujúceho dohodnutý úrok, výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia (o sumu 476 eur), ako aj výroku o trovách konania, ako vecne správne postupom podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

31. Odvolací súd dáva do pozornosti názor, že vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom (z rozsudku Súdného dvora ES zo 14.06.2012 vo veci C - 618/10).

32. Odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým mal odôvodniť výrok o určení neplatnosti zmluvnej podmienky v bode 11 týkajúcej sa 1/3 poplatku predstavujúceho dohodnutý úrok za nedostatočne odôvodnený. Preto bol rozsudok v uvedenej časti postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušen a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie podľa § 391 C.s.p. na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Odvolací súd tiež zrušil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia uvedeného výroku. Súd prvej inštancie žalobkyni priznal náhradu trov konania postupom podľa § 142 ods. 1 O.s.p. ako v konaní plne úspešnej účastníčky. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie nie je možné súhlasiť, nakoľko bola žaloba v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v rozsahu sumy 476 eur zamietnutá. Nie je preto možné tvrdiť, že žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu. V tomto smere je

preto odvolanie žalovaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia žalobkyni uznaného nároku na náhradu trov konania dôvodné.

34. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o určení neplatnosti zmluvnej podmienky v bode 11 čo do 1/3 poplatku a o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi účastníkmi konania, svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v zmysle C.s.p.

35. Výrok označený v napadnutom rozsudku IV., ktorým v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie zamietol, nadobudol právoplatnosť, nakoľko proti tomuto výroku odvolanie stranami sporu nebolo podané (§ 367 ods. 2 C.s.p.).

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).